

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 220.989 van 12 oktober 2012
in de zaak A. 203.651/X-15.007.**

In zake : de stad ANTWERPEN
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Paul Lefebvre
 kantoor houdend te 1050 BRUSSEL
 Louizalaan 480/9
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

1. Hilde ENGELS
 wonende te 2100 DEURNE
 Van Bourscheitlaan 54
2. Piet GILLARD
 wonende te 2100 DEURNE
 Unitaslaan 7
3. Jules SLEMBROUCK
 wonende te 2100 DEURNE
 Drakenhoflaan 147

Tussenkommende partij :

de Gewestelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar van het
Agentschap Ruimte en Erfgoed
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Johan Claes
kantoor houdend te 2550 KONTICH
Mechelsesteenweg 160
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het cassatieberoep

1. Het cassatieberoep, ingesteld op 14 februari 2012, strekt tot de cassatie van het arrest nr. A/2012/0006 van 11 januari 2012 van de vierde kamer van de Raad voor Vergunningsbetwistingen.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Het cassatieberoep is toelaatbaar verklaard bij beschikking van 1 maart 2012.

De eerste verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft ten aanzien van de eerste verwerende partij een memorie van wederantwoord, en ten aanzien van de tweede en de derde verwerende partij een toelichtende memorie ingediend.

De tussenkomende partij heeft een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 20 april 2012. De tussenkomende partij heeft een memorie ingediend.

Eerste auditeur Ann Eylenbosch heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 21 september 2012.

Staatsraad Pierre Lefranc heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Barbara Den Tandt, die loco advocaat Paul Lefebvre verschijnt voor de verzoekende partij, Hilde Engels, eerste verwerende partij, en advocaat Gilles Dewulf, die loco advocaat Johan Claes verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Ann Eylenbosch heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Het bestreden arrest verklaart het beroep tot vernietiging van het besluit van de tussenkomende partij in cassatie van 29 juni 2010 in hoofde van Jules SLEMBROUCK onontvankelijk en in hoofde van de verwerende partijen in cassatie ontvankelijk en gegrond, vernietigt het voormelde besluit van 29 juni 2010, geeft bevel aan de tussenkomende partij in cassatie tot het nemen van een nieuwe beslissing binnen een termijn van drie maanden vanaf de betekening van het bestreden arrest, legt de kosten van het beroep van Jules SLEMBROUCK te zijnen laste en de kosten van het beroep van de verwerende partijen in cassatie ten laste van de tussenkomende partij in cassatie.

4. Met het vernietigde besluit van 29 juni 2010 werd aan de verzoekende partij in cassatie de stedenbouwkundige vergunning verleend voor de regularisatie van de toen bestaande toestand van de zwemvijver in het Boekenbergpark in Deurne.

5. De tussenkomende partij in cassatie heeft op 30 maart 2012 een nieuwe stedenbouwkundige vergunning verleend aan de verzoekende partij in cassatie. De eerste verwerende partij heeft tegen deze nieuwe beslissing een beroep tot vernietiging ingediend bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen (hierna: RvVb).

IV. Regelmatigheid van de rechtspleging

6. De verzoekende partij heeft een procedurestuk met de titel “laatste memorie verzoek tot voortzetting” ingediend. Het koninklijk besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatie-procedure bij de Raad van State (hierna: het cassatieprocedurebesluit) voorziet ná de kennisgeving van het

auditoraatsverslag niet in de mogelijkheid om een laatste memorie neer te leggen. Wanneer de auditeur concludeert tot de verwerping van het cassatieberoep moet de verzoekende partij luidens artikel 18, § 1 van het cassatieprocedurebesluit, op straffe van de toewijzing van de afstand van geding, “vragen dat de procedure wordt voortgezet teneinde te worden gehoord”. Het auditoraatsverslag concludeert tot de verwerping van het beroep van de verzoekende partij. De laatste memorie van de verzoekende partij wordt dan ook uit de debatten geweerd. Alhoewel de verzoekende partij in het voormelde procedurestuk naar de letter nergens verzoekt om voortzetting “teneinde te worden gehoord”, kan bedoeld stuk niet anders worden opgevat dan als een dergelijk verzoek om te worden gehoord.

7. Het beroep van Jules Slembrouck werd door de RvVb als niet ontvankelijk afgewezen. Het cassatieberoep is niet gericht tegen dit onderdeel van de bestreden uitspraak. Bijgevolg dient Jules Slembrouck buiten de zaak te worden gesteld.

V. Ontvankelijkheid van het cassatieberoep

Exceptie

8. De eerste verwerende partij in cassatie voert de onontvankelijkheid van het cassatieberoep aan omdat “(i)n het cassatie(verbrekings)beroep (...) woorden (staan) in een uitgestorven taal (quod non, in casu..)”.

Beoordeling

9. De exceptie wordt geformuleerd uitgaande van de toepasselijkheid van de in het eerste middel ingeroepen wettelijke bepalingen.

10. Het gebruik van de talen door de partijen die voor de Raad van State verschijnen, wordt geregeld door de artikelen 64 en volgende van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

11. In het verzoekschrift komt op pagina 16 het tussenwerpsel in het Latijn “quod non” voor waarvan de betekenis volgens het Van Dale-woordenboek is : “dat is echter niet zo, dat is niet waar”. Het blijkt niet dat zulks een schending uitmaakt van de taalregeling in de voormelde gecoördineerde wetten, laat staan een zodanige schending van de taalregeling in die gecoördineerde wetten dat het gehele verzoekschrift erdoor als nietig zou moeten worden beschouwd.

De exceptie wordt verworpen.

VI. Onderzoek van de cassatiemiddelen

A. Eerste cassatiemiddel

12. De verzoekende partij voert de schending aan van artikel 30 van de Grondwet, de artikelen 2, 24 en 40 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken (hierna: Taalwet Gerechtszaken), artikelen 1, §1, 1°, 32, 33, 58 en 59 van de gecoördineerde wetten van 18 juli 1966 op het gebruik der talen in bestuurszaken (hierna: Taalwet Bestuurszaken), de artikelen 2, 3 en 4 van het decreet van 30 juni 1981 houdende aanvulling van de artikelen 12 en 33 van de (Taalwet Bestuurszaken) wat betreft het gebruik van de talen in de betrekkingen tussen de bestuursdiensten van het Nederlands taalgebied en de particulieren (hierna: het decreet van 30 juni 1981).

In hoofdorde voert de verzoekende partij aan dat de Taalwet Gerechtszaken toepasselijk is op de rechtspleging voor de RvVb. Conform artikel 24 van de Taalwet Gerechtszaken is de taal van de rechtspleging in deze zaak voor de RvVb het Nederlands. Het verzoekschrift voor de RvVb bevat in het Frans geciteerde passages en een in het Engels opgestelde voetnoot. De inhoud daarvan is niet in de taal van de rechtspleging, het Nederlands, weergegeven, noch vertaald. De sanctie voorzien in artikel 40 van de Taalwet Gerechtszaken, te

weten de nietigheid van de akte, diende te worden toegepast. Door de door de verzoekende partij in cassatie aangevoerde taalexceptie ongegrond te verklaren, schendt de RvVb de artikelen 30 van de Grondwet en de artikelen 2, 24 en 40 van de Taalwet Gerechtszaken.

In ondergeschikte orde roept de verzoekende partij in cassatie de toepasselijkheid van de Taalwet Bestuurszaken in. In een eerste subonderdeel houdt zij voor dat in casu het decreet van 30 juni 1981 van toepassing is. Overeenkomstig artikel 4 van dit decreet diende het verzoekschrift nietig te worden verklaard op grond van artikel 58 van de Taalwet Bestuurszaken, minstens niet tegenstelbaar op grond van artikel 59 van de Taalwet Bestuurszaken. Door de door de verzoekende partij in cassatie aangevoerde taalexceptie ongegrond te verklaren schendt de RvVb de artikelen 30 van de Grondwet en artikel 3 van het decreet van 30 juni 1981. In een tweede subonderdeel stelt de verzoekende partij dat, indien het Decreet van 30 juni 1981 niet van toepassing zou zijn eveneens tot nietigheid van het verzoekschrift diende te worden besloten op grond van de artikelen 58 en 59 van de Taalwet Bestuurszaken. Door de door de verzoekende partij in cassatie aangevoerde taalexceptie ongegrond te verklaren, schendt de RvVb de artikelen 30 van de Grondwet en de artikelen 1, § 1, 1°, 32, 33, 58 en 59 van de Taalwet Bestuurszaken.

13. De tussenkomende partij in cassatie herneemt het eerste middel.

Beoordeling

14. De RvVb besluit tot de verwerping van de exceptie van de verzoekende en de tussenkomende partij in cassatie na de overweging dat artikel 30 van de Grondwet het vrije gebruik van de landstalen, met name het Nederlands, het Frans en het Duits, regelt, dat bij gebrek aan een wetsbepaling “die ter zake een regeling oplegt (...) de vrijheid van taalkeuze voor de particulier als regel (geldt)” zodat de “in het verzoekschrift (opgenomen) Franstalige citaten (...) niet (kunnen) leiden tot de nietigheid van het verzoekschrift”; dat “(u)it geen enkele bepaling volgt dat een citaat in andere dan een nationale taal de nietigheid

of de onontvankelijkheid van het verzoekschrift of een middel tot gevolg heeft”, het eerste middel “redelijkerwijs niet anders of verkeerd (kan) worden begrepen door een Engelstalig citaat van een auteur aangaande een betoogd ‘democratisch deficit’ van bepaalde praktijken”, uit de repliek van de verzoekende en de tussenkomenende partij in cassatie blijkt dat dit middelonderdeel “niet onduidelijk was door het Engelstalig citaat in de voetnoot”, en “een eventuele onduidelijkheid in een middel niet tot de onontvankelijkheid ervan (kan) leiden indien uit de replieken blijkt dat het werd begrepen, en in redelijkheid ook kon worden begrepen, vermits aldus de rechten van verdediging niet worden geschonden”.

15. Uit artikel 30 van de Grondwet volgt dat het gebruik van de in België gesproken talen, dat in de regel vrij is, voor gerechtszaken enkel door de wet kan worden geregeld.

Het contentieux van de RvVb, die een bestuursrechtscollege is dat uitspraak doet over jurisdictionele beroepen, valt onder het grondwettelijk begrip gerechtszaken.

De Taalwet Gerechtszaken regelt het gebruik van de talen in gerechtszaken voor de hoven en rechtbanken van de rechterlijke orde en niet in gerechtszaken voor de RvVb.

De Taalwet Bestuurszaken en het voormelde decreet van 30 juni 1981 regelen het gebruik van de talen in bestuurszaken en niet het gebruik van de talen in gerechtszaken voor de RvVb die uitspraak doet over jurisdictionele beroepen.

Het middel dat uitgaat van een andere rechtsopvatting, faalt naar recht.

B. Tweede cassatiemiddel

16. De verzoekende partij voert de schending aan van artikel 149 van de Grondwet, de artikelen 1319, 1320 en 1322 van het Burgerlijk Wetboek in zoverre ze het beginsel inhouden dat de rechter de bewijskracht van akten niet mag schenden, de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de

uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna: de Wet Motivering Bestuurshandelingen), en het beschikkingsbeginsel als algemeen rechtsbeginsel.

17. De tussenkomende partij in cassatie herneemt het tweede middel.

Eerste onderdeel

18. De verzoekende partij voert aan dat de aangevochten uitspraak bij de beoordeling van het vierde middel een betwisting opwerpt waar er tussen partijen geen bestond en zodoende het beschikkingsbeginsel schendt.

Beoordeling

19. Gelet op het artikel 4.8.3, § 1, tweede lid, en § 2 (thans de artikelen 4.8.2, derde lid en 4.8.9) van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna: VCRO) is het beschikkingsbeginsel niet toepasselijk op de rechtspleging voor de RvVb. De bepaling die volgens het middelonderdeel zou zijn geschonden is bijgevolg niet toepasselijk op de RvVb die kennisneemt van jurisdictionele beroepen tegen de beslissingen bedoeld in artikel 4.8.3, § 1 (thans artikel 4.8.2, eerste lid) VCRO, waardoor zij uitspraak dient te doen over de wettigheid daarvan.

Het middelonderdeel faalt naar recht.

Tweede onderdeel

20. De verzoekende partij voert aan dat de bewijskracht van de nota tot tussenkomst van de stad Antwerpen wordt miskend en, mitsdien, de artikelen 1319, 1320 en 1322 van het Burgerlijk Wetboek door te oordelen “dat de Stad Antwerpen louter zou hebben geargumenteed dat de eigen invulling van de opgelegde voorwaarde niet vergunningsplichtig is, en dat zij niet zou hebben gesteld dat de bestreden beslissing op zich het uitvoeren van de opgelegde voorwaarde toelaat” waardoor de RvVb “iets (leest) in de nota tot tussenkomst

dat er niet in staat vermeld, met name dat in het raam van de discussie omtrent het plaatsen van de fietsenstalling de Stad enkel en alleen zou hebben geargumenteed dat de eigen invulling van de opgelegde voorwaarde niet vergunningsplichtig is, terwijl de Stad wel degelijk argumenteert dat de bestreden beslissing op zich het uitvoeren van de opgelegde voorwaarde toelaat”. Door niet uit te leggen waarom de verzoekende en de tussenkomende partij in cassatie niet kunnen worden gevolgd “waar zij stellen dat de bestreden beslissing, zonder een verdere vergunningsaanvraag kon uitgevoerd worden, aangezien de fietsenstalling werd gerealiseerd door het plaatsen van enkele metalen rekken die niet in de grond zijn verankerd”, schendt de aangevochten uitspraak bovendien artikel 149 van de Grondwet en de artikelen 2 en 3 van de Wet Motivering Bestuurshandelingen.

Beoordeling

21. De Wet Motivering Bestuurshandelingen is toepasselijk op bestuurshandelingen van administratieve overheden als bedoeld in artikel 14, § 1 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973 (hierna: Wet Raad van State). De RvVb is een administratief rechtscollege als bedoeld in artikel 14, § 2 Wet Raad van State. De Wet Motivering Bestuurshandelingen regelt niet de verplichting tot motivering van de uitspraken van de RvVb.

In zoverre faalt het middelonderdeel naar recht.

22. De RvVb heeft de door de eerste en de tweede verwerende partij en Jules SLEMBROUCK in het vierde middel aangevoerde schending van artikel 4.2.19, § 1 VCRO onderzocht. Met verwijzing naar en overname van het advies van het Agentschap Ruimte en Erfgoed van 21 mei 2010 en na toetsing aan de voormelde decretale bepaling, oordeelt de RvVb dat de -uit dat advies “louter overgenomen”- voorwaarde in de bestreden stedenbouwkundige vergunning: “(d)e toegang aan de tennisterreinen dient als een volwaardige toegang te worden ingericht door onder meer het plaatsen van een fietsenstalling”, niet voldoet aan de vereiste in artikel 4.2.19, § 1 VCRO van een voldoende precieze voorwaarde “aangaande het inrichten van de toegang aan de

tennisterreinen”. Zij doet aldus uitspraak zoals zij had moeten doen ongeacht of zij de aangevoerde miskenning van akten al dan niet had begaan, zodat de aangevoerde miskenning van de bewijskracht zonder belang is.

In zoverre is het middelonderdeel niet ontvankelijk.

23. Artikel 149 van de Grondwet, in zoverre het bepaalt dat elk vonnis met redenen is omkleed, vermeldt een vormvereiste die onafscheidbaar is van de opdracht tot berechting van een geschil. De regel geldt voor elk contentieus college.

24. De bestreden uitspraak oordeelt, na de conclusie dat de voormelde voorwaarde in de bestreden stedenbouwkundige vergunning niet voldoet aan de vereiste in artikel 4.2.19, § 1 VCRO, dat de verzoekende en de tussenkommende partij in cassatie “evenmin (kunnen worden) gevolgd (...) waar zij stellen dat de bestreden beslissing, zonder een verdere vergunningsaanvraag kon uitgevoerd worden, aangezien de fietsenstalling werd gerealiseerd door het plaatsen van enkele metalen rekken die niet in de grond zijn verankerd” omdat “(d)aargelaten de vraag of het plaatsen van deze rekken al dan niet vergunningsplichtig is (...) deze partijen enkel (argumenteren) dat de eigen invulling van de opgelegde voorwaarde niet vergunningsplichtig zou zijn en niet dat de bestreden beslissing op zich het uitvoeren van de opgelegde voorwaarde toelaat”. De bestreden uitspraak geeft aldus de reden op waarom deze partijen niet kunnen worden gevolgd.

Het middelonderdeel berust in zoverre op een onjuiste lezing van de uitspraak en mist derhalve feitelijke grondslag.

Derde onderdeel

25. De verzoekende partij in cassatie stelt dat de aangevochten beslissing niet heeft geantwoord op haar exceptie van niet-ontvankelijkheid van het vierde middel omdat de verwerende partijen en Jules SLEMBROUCK “op geen enkele manier (motiveren) waaruit de beweerde inbreuk op het artikel 4.7.16 § 1 VCRO dan wel zou bestaan”, zodat artikel 149 van de

Grondwet en de artikelen 2 en 3 van de Wet Motivering Bestuurshandelingen geschonden zijn.

Beoordeling

26. In zoverre het middelonderdeel de schending van de Wet Motivering Bestuurshandelingen aanvoert, faalt het middelonderdeel om de hiervoor voormelde reden naar recht.

27. De RvVb onderzoekt de in het vierde middel aangevoerde schending van artikel 4.2.19, § 1 VCRO, besluit tot de schending van deze bepaling, verklaart “(h)et vierde middel (...) in de aangegeven mate gegrond” en vernietigt de bestreden beslissing op die grond.

28. De RvVb onderzoekt niet de eveneens in het vierde middel aangevoerde schending van artikel 4.7.16, § 1 VCRO.

29. Het middelonderdeel is in zoverre niet ontvankelijk.

BESLISSING

1. De Raad van State stelt Jules Slembrouck buiten de zaak.

2. De Raad van State verwerpt het cassatieberoep.

3. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het cassatieberoep, begroot op 175 euro.

De tussenkomende partij wordt verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 125 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 12 oktober 2012, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Roger Stevens,	voorzitter van de Raad van State,
Johan Bovin,	staatsraad,
Pierre Lefranc,	staatsraad,
bijgestaan door	
Greta Scheveneels,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Greta Scheveneels

Roger Stevens